

izginili tisti nemški napisi, katerih je vse preveč, in se s slovenskimi nadomestili. Nemške napise bom si v kratkem privoščil, da se izve, kakšni so pri nas ljudje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Državni zbor se snide dne 15. februarja. — Dunajske občinske volitve bodo dne 27. febr., dne 2. in 5. m. marcija. Večino gotovo spet dobijo združeni kristjani, čeprav se celo socialni demokratje potegujejo za obnemogle židovske liberalce. — Nižje-Avstrijska dobi nov deželni volilni red. Mesta dobijo 4 poslance, kmetje in grajščaki pa po enega več, kakor jih imajo sedaj. Ta volilni red bode bržčas vsprejet, in potem imajo protisemitje večino v deželnem zboru.

Češko. Vladni zastopnik se je v deželnozborskem odseku izrekel za narodnostne kúrije ali oddelke. Tega mi štajarski Slovenci ne smemo pozabiti! — V ponedeljek večer se je v deželnem zboru začela splošna obravnava o deželnem proračunu. Začel je dr. Baxa, omladinist, ter udrihal po Nemcih, veleposestnikih in celo po cesarski rodovini. Govoril pač ni v imenu češkega naroda!

Štajarsko. Deželni zbor je vsprejel več gospodarskih predlogov, ki vsi več ali manj dišijo po liberalnem maslu. Popolnoma liberalna pa bode postava o oskrbovanju ubožcev, katera je bila oni dan vsprejeta. — Poslanec Kaltenegger je poročal svojim volilcem v Marija-Troštu in v Frohnleithnu.

Koroško. Liberalci deželnega zbora so sklenili, da se v celovski bolnišnici ne vpeljejo usmiljene sestre. Juridično-politični odsek pa je sklenil, naj se o vladnem predlogu gledé veronauka na realkah v zbornici niti ne obravnava. Taki prijatelji katol. vere so liberalci! — Nemško katoliško politično društvo je nedavno priredilo dva dobro obiskana shoda.

Kranjsko. Deželni zbor je dovolil za slov. in nemške gledališke predstave po 6000 gl. podpore. Za tako visoko podporo nemških predstav so glasovali tudi slovenski naprednjaki. — Katol. politično društvo v Ljubljani ima občni zbor dne 1. marcija. — Dne 16. febr. se odpre nova pošta v Trzinu v krškem okraju.

Primorsko. Goriški deželni zbor lahonski poslanci takoj zapustijo, kadar se naj kaj za Slovence koristnega sklene, da je potem zbor nesklepčen. Je pa tudi to velika krivica, da tretjina Lahonov ima toliko poslancev, ko dve tretjini Slovencev. — Tržaški mestni zastop dá povsod napravljati namesto dvojezičnih napisov samo italijanske napise, v Proseku celó napis z italijansko zvezdo.

Tirolsko. Te dni je sklenil deželni zbor, vpeljati zemljiško knjigo, kar pa se ni doseglo v predarelskem deželnem zboru, čeprav se je splošno trdilo, da bode imela Predarelska poprej zemljiško knjigo, nego Tirolska.

Ogersko je zares dežela »škandalov«. Karol Pulszky, ravnatelj budapeštanske zbirke slik, je zapravil blizu pol milijona gold., za kateri denar bi moral na Laškem nakupiti umetniških slik. Da se goljufni lahko živec ogne sodnji, poslali so ga sorodniki v norišnico. Da je ta goljufija bila mogoča, ima na vesti vlada, katero ta teden Apponyi in tovariši ostro prijemajo v državnem zboru. Na letošnji razstavi pa naj Madjari razstavijo tudi svoje sleparske ptiče!

Vnanje države.

Rim. O priliki obletnice smrti papeža Pija IX. je

opravi kardinal Hohenlohe božjo službo v sikstinski kapeli. Navzoči so bili sv. oče, kardinali, prelatje, zastopniki raznih držav in mnogo plemenitašev.

Italijansko. General Baratieri se je moral v Afriki pred Šoanci umakniti iz Adigrata v bližino mesta Asmare. Spet nov neuspeh za Italijane. In kaj pravi ministerstvo? V soboto je sklenilo, da se mora nadaljevati vojska tako dolgo, dokler ni premagan kralj Menelik.

Francosko. Kjer imajo neverneži vladne vajeti v rokah, tam je tudi vedno dovolj goljufov. In tako je tudi na Francoskem. Neki družbi se je za neke dajatve izplačalo 12 milijonov frankov preveč. Neki Fribourg, ki je pri tem sleparstvu pomagal, je te dni izginil.

Belgijsko. Blizu 2000 občin je po vsej deželi, kjer imajo socialisti večino; vendar pa minister notranjih zadev v nobeni tej občini noče postaviti socialista za župana, češ, vlada potrebuje župane, ki bodo skrbeli za red.

Nemško. Državni zbor je novi državljanski zakonik izročil posebni komisiji. — Baron Hamerstein je kot urednik »Kreuzzeitunge« lepe denarje zapravil in pobegnil. O Božiču pa so ga prijeli v Atenah in oni dan spravili v Berlin. — Pruski naučni minister je odredil, da v Berlinu noben žid ne sme biti navaden učitelj.

Rusko. Ko mladi bolgarski Boris prestopi k pravoslavni veri, bode mu za botra car Nikolaj II., katerega bode zastopal general Golemsčev-Kutozov. Za poslanika pa pride v bolgarsko glavno mesto, Sredec, Čerykov. Tako je torej Rusija nakrat postala velika prijateljica Bolgarije.

Bolgarsko. Torej dne 14. febr. prestopi 2letni Boris k pravoslavni veri. Mazilil ga bode bolgarski eksarh ali nadškof iz Carigrada. Vse slavnosti bodo trajale tri dni. Oni pa, ki je vladar vseh vladarjev, pa je morda že zapisal nad knezom Ferdinandom znane tri besede: Mane, tekeli, feres; če tudi je Ferdinanda sultan pripoznal za kneza bolgarskega.

Srbsko. Skupščina se peča že dalje časa s preosnovo državne ustave. Toda Ristič in radikalci nočejo sodelovati v dotičnem odseku; in vsled tega še bode mnogo vode mimo Belega grada steklo, predno Srbi dobé ustavo, s kakoršno bi večina ljudstva bila zadovoljna.

Afrika. Predsednik južnoafriške republike Transvaal, Krüger, pojde v London, da se dogovori z angleško vlado o razmerah Anglije s Transvaalom. — Francoska vlada si namerava otok Madagaskar popolnoma prisvojiti.

Amerika. Južnoameriške republike hočejo v Ekvadorju sklicati shod, da bodo skupno postopale zoper severne Američani, ki se jim zde bolj nevarni, ko evropske države. — Novi španski zapovednik Weyler ima brž več sreče na Kubi, ko njegov prednik; kajti španski vojaki so te dni na večih krajih premagali ustaške čete.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

II.

Božični prazniki v Rimu.

Razven v Betlehemu ni nikjer na svetu božični praznik tako pomenljiv in ganljiv, kakor v Rimu. To mesto si je v resnici božja previdnost izbrala za svoje posebne namene. Kakor si je Bog med vsemi narodi starega sveta izvolil izraelsko ljudstvo za svoje, da bi pripravljalo pot Odrešeniku, tako je med paganskimi

narodi bil rimski narod izvoljeno orodje v rokah premodrega Boga, ki vodi in ravna usodo narodov. Ali je mogočna rimska država bila samo za to, da bi nekaj časa strahovala svet, potem pa se zvalila v grob? Nikakor!

Judovska shodnica je bila predpoda Kristusove cerkve, in ko se je približalo božje kraljestvo, umaknila se je shodnica. Tako je tudi rimska država bila nekaka priprava na novo kraljestvo, in ko je to prišlo, izginila je kakor luna pred solncem. Z rojstvom Zveličarjem v Rim dobil nov pomen, postal je središče novega kraljestva, ki bo trajalo vekomaj. Pripoveduje se, da je cesar Avgust nekoč vprašal boga Apolona, kdo bo za njim vladal rimsko državo. Daroval je maliku veliko daritev, toda Apolon nič ni odgovoril. Daroval je drugič, pa zopet nič. Daroval je tretjič, in sedaj dobi odgovor: »Hebrejski otrok, Bog sam in gospod vseh bogov, me sili zapustiti ta kraj in se vrniti v žalostno brezno. Pojdi tedaj odslej brez odgovora od mojih oltarjev proč!« Pred tem »hebrejskim otrokom«, ki se je rodil v Betlehemu, so se podirli paganski maliki in ta novi kralj je postavil svoj sedež ravno v Rimu, ker tukaj ima svojega namestnika. Zatorej je Božič tako pomenljiv v Rimu.

Pa še več! Stari Rimljani so ponosno kazali na staro slamnato bajtico, v kateri je nekda prebival Romul, ustanovitelj mesta Rima in rimske države. Krščanski Rim pa ima mnogo več. V veličastni cerkvi S. Maria Madžore ali Marije Snežne se hrani dragocen zaklad: ostanki jaslí Jezusovih. Edino na božični prazniki jih slovesno izpostavijo na oltar, da jih lahko vsak vidi. V prejšnjih časih so popoldne papež imeli tukaj večernice, a dandanes papež ne morejo iz Vatikana. Ljudstva je vedno vse polno, vsak bi si rad po večkrat ogledal to svetinjo. Jaslice pa niso več takšne, kakršne so bile nekda, ampak so razdrté in deske s pozlačenimi obroči zvezane. Pet kratkih desek je, ki so od starine že čisto črne. Hranjene so v kristalni omarici, ki je obrobjena z zlatom in dragim kamenjem. Daroval jo je španski kralj Filip VI.

Že prvi kristijani so visoko častili jaslice, v katerih je kralj nebes in zemlje ležal na trdi slamici. Cesarica sv. Helena je sama potovala v Betlehem in jih dala s srebrom okovati. Sv. Jeronim nam pripoveduje, da so ob njegovem času cele trume ljudi od vseh krajev sveta prihajale v Betlehem gledat sv. jaslí. Čim bolj se je krščanska vera širila, tem več romarjev je prihajalo v Betlehem. Ko so pa mohamedanci osvojili sv. deželo, so kristijani vzeli jaslice, da ne bi prišle nevernikom v roke, in so jih ob času papeža Zaharija, okoli 750 prinesli v Rim, kjer se še dandanes hranijo.

V Rimu ni navada, da bi po hišah delali božično drevo in jaslice, saj jim tudi ni treba, ko imajo prave jaslice. Ko smo si ogledali sv. jaslice, poklekimo in molimo prav pristrčno božjega Zveličarja, ki je nekda med temi deskami ležal, zahvalimo ga, da se je ponižal stopiti z nebes v betlehemske hlev, in ga prosimo, naj pride prebivati tudi v naša srca!

Sedaj pa pojdimo dalje! Neštevilne množice rimskega ljudstva hité na Božič in skozi celo osmino v cerkev »S. Maria in Ara coeli«, ki je na severoizhodni strani Kapitola. 124 marmornih stopnic vodi do cerkve. V tej cerkvi je shranjen »il santo bambino«, katerega Rimljani nenavadno časté. To je lesen kip božjega Deteta, priprost sicer, pa neka posebna miloba ga obdaja. Napravil ga je neki priprosti frančiškan iz oljkega drevesa, ki je rastle v vrtu Getsemani. Pozneje ga je vzel s seboj v Rim, kjer se do današnjega dne hrani. Kronika frančiškanskega samostana pripoveduje, da se je

zgodilo že več čudežev po njem. Še dandanes ga nosijo k bolnikom, zlasti k bolnim otrokom.

Znamenite so v tej cerkvi tudi tako imenovane »otroče pridige«. Celo božično osmino namreč majhni otroci, od 4—9 let, govorijo hvalospesve novorojenemu Detetu. Prav pomenljivo in ganljivo je, kako te nedolžne stvari častijo s svojimi »govorčki«. Stvarnika nebes in zemlje, ki je bil tudi otrok. Vsaki dan je cerkev polna, vsakdo želi slišati te male »pridigarje« in »pridigarice«. Nasproti jaslícam je postavljen oder tako, da govorniki gledajo na božje Dete. Kako pogumno, živahno in pristrčno govorijo! Z rokami mahajo kakor pravi pridigarji, nekateri pokleknejo ter z razprostrtimi rokami in v nebo uprtimi očmi slavijo novorojenega Zveličarja. Nekateri dajo tudi blagoslov poslušalcem. Kajpada da se včasih tudi kaj smešnega pripeti; otroci so otroci. Tako sem se tudi jaz imel priliko malo nasmejati. Na oder prikobaca štiriletni fantek; majhen, da bi ga lahko v žepu odnesel. Prav priljudno se nam nakloni, potem pa začne samozavestno govoriti. Naenkrat pa se mu ustavi in ne gre dalje. Zraven stoječa deklica mu hoče pomagati, on pa se stegne kakor kak možak in ji ponudi zausnico, potem začne pogumno dalje govoriti, kakor bi se nič ne bilo zgodilo.

Smešnica. Neki gospod je šel mimo neke hiše. Na pragu je sedel majhen deček in vprašal: »Gospod, ali se ne bojite našega psa?« Gospod ga vpraša: »Kje pa ga imate?« — »Naš oče nam ga drugo leto mislijo kupiti.«

Razne stvari.

Domače. (Imenovanje). Milostljivi knezoškofo so dne 5. februarja imenovali dekanjskim upraviteljem dekanije Nova cerkev veleč. gospoda kanonika dr. Lav. Gregorčeca, državnega poslanca in župnika pri Novi cerkvi. Preč. gospod kanonik Karol Gajšek, župnik na Dobrni, so se bili namreč vsled bolezni odpovedali dekanjskim opravkom.

(Deželni zbor v Gradcu in Slovenci.) Učni odsek je gledé na dovolitev nove celjske gimnazije izrekel »najglobkejšo obžalovanje« ter prosi osrednjo vlado, da ničesar Slovincem ne dovoli, kar bi Nemce izzivalo. Grda nemčurska zagrizenost!

(Kaj bode z novo lovsko postavo?) Včeraj je bil razgovor v deželnem zboru o tej postavi. Ker je § 52 večina zavrgla, izročili so ves načrt zopet odseku. Bog ve, kako dolgo ga bodo ondi kuhali!

(Nova gospodarska knjižica) je izšla in se glasi »Gospodarske izkušnje, sadjerejske, zlasti vinogradniške. Spisal Simon Gaberc, župnik Framski«. Knjižica je ponatisek iz Slov. Gospodarja, ima 6 slik, 66 strani ter stane 20 kr., po pošti 3 kr. več. Prodaje jo tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Knjižica je vse priporočbe vredna; čisti dobiček je namenjen mariborski dijaški kuhinji in šoli na Framu.

(Potres). V noči od 6. na 7. februarja po polnoči so čutili pri Sv. Petra na Medvedovem selu precej močen potres in slišali podzemsko bobnenje. Nekateri so čutili tudi okoli polnoči precej močen potres. Škode ni nikake napravil.

(Nesreča). Pri Blažu Ledeniku v Radislu pri Slivnici so izkopali 16 metrov globok vodnjak. Prišli so dne 5. febr. do vode, vlekli so jo ven, da začnejo zidati. Voda je zmrznila in Ledenikovi ženi je izpodletelo in je padla v vodnjak, iz katerega so jo le še malo živo izvlekli. Drugi dan je reva umrla, 27 let stara.